

smyslu § 98 horn. zák., ponechati podnikateli hor užívání pozemků, jichž je k dolování nutně třeba, za přiměřené odškodné, nelze na roveň klásti povinnosti majitele reality, zatížené věcnými právy ve smyslu § 9 knih. zák. Povinnosti, vyplývající z ustanovení uvedeného paragrafu horního zákona obsahují v podstatě známky uvedené v §§ 472 a 482 obč. zák., při čemž nevádí, že majitel hor po případě poruší i podstatu zatíženého pozemku, neboť občanský zákoník označuje v §§ 477 a 503 i právo lámati kamení, kopati písek a páliť vápno jako služebnost. Nesprávným jest též názor, že tu jde o vyvlastnění v užším smyslu dle § 100 horn. zák., naopak z rozhodnutí správních úřadů jest zřejmo, že žadatelce bylo pouze uděleno právo užívání pozemků ve smyslu § 98 horn. zák. po dobu dolování a nikoli vlastnické právo k těmto pozemkům beze všeho omezení. Náležitosti § 12 knih. zák., že nutno přesně udati obsah a rozsah služebností a věcných břemen, bylo zadost učiněno poukazem k § 98 horn. zák. a k rozhodnutí správních úřadů, jež odpovídají předpisu § 33 lit. d) knih. zák. Dle § 94 tohoto zákona mohl knihovní soud přihlížeti pouze k obsahu knihovní žádosti a příloh, pročez je nemístné tvrzení majitele pozemku v rekursu do usnesení soudu první stolice, že sporných pozemků již dávno bylo užito, takže prý služebnost užívání nyní nemá smyslu.

Čís. 1876.

Sudiště podle § 87 a) j. n. Objednávka zboží může se stát i ústně, jen pokud z její musí býti podán písemně. K tomu stačí agentovo písemné sdělení o kupitelově ústní objednávce.

(Rozh. ze dne 3. října 1922, R I 1113/22.)

Žalobu o zaplacení kupní ceny za dodané zboží opřel prodávatel co do místní příslušnosti o § 87 a) j. n., ježto kupitel ujednal objednávku ústně s žalobcovým cestujícím, jenž to žalobci písemně sdělil. Námitce místní nepřislušnosti soud první stolice vyhověl, maje za to, že podle § 87 a) j. n. jest třeba písemné objednávky kupitele nebo jeho zmocněnce. Rekursní soud zamítl námitku místní nepřislušnosti. **Důvody:** Jest nesporno, že žalovaný objednal zboží prostřednictvím žalobcova agenta Hynka D-a u žalobce. Dopisy tohoto agenta žalobci jest tato objednávka listinami prokázána, a jest tudíž založeno sudiště podle § 87 a) j. n., poněvadž žalobce jest protokolovaným obchodníkem a žalovaný jest obchodníkem, a poněvadž pohledávka pochází z prodeje v rámci obchodu žalobcova, kterýžto obchod byl uzavřen během dvou let před podáním žaloby. Zvláštní listiny o uzavření smlouvy není zapotřebí ku založení tohoto sudiště.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Žalovaná strana má za to, že předpisu § 87 a) j. n. není vyhověno, sdělili-li agent prodávající firmy objednávku, ústně sjednanou, písemně své firmě; zboží musí prý býti písemně objednáno kupitelem samým. Názor tento však není správným. Zákon nemá ustanovení, že zboží musí

býti objednáno písemně; stačí objednávka ústní, avšak o tom, že se objednávka stala, nutno předložit listinu, dovolává-li se žalující strana příslušnosti soudní dle § 87 a) j. n. Žalující strana předložila jako takovýto písemný doklad dopisy svého zástupce, kterými jí uděluje příkazy, aby zboží bylo žalovanému zasláno, což se také, jak žalovaný nepopírá, stalo, a písemně je stvrzeno. Námitka, že by takovýmto způsobem kterýkoli zřízenec prodávatelův mohl objednávku předstírat a zabezpečiti takto prodávateli sudiště dle § 87 a) j. n., neobstojí, uváží-li se, že zboží bylo skutečně kupitelem objednáno a že příkazy zástupce žalující firmy odpovídaly pravdě. Nesprávnost náhledu, který vyslovil rekursní soud, neplyne, jak stěžovatel má za to, ani z posledního odstavce § 87 a) j. n., neboť nejedná se v tomto případě o objednávku zástupcem kupitelovým, nýbrž tímto samým. Poněvadž mezi stranami není sporu o tom, že ostatní náležitosti přípustnosti sudiště dle § 87 a) j. n. zde jsou, nevyhověl rekursní soud zcela právní námitce místní nepřislušnosti dovolaného soudu.

Čís. 1877.

Výlučná příslušnost podle § 49 II. čís. 8 j. n. platí pouze pro žalobu, domáhající se pro vadnost dobytčete zrušení smlouvy nebo přiměřeného snížení úplaty, nikoli pro žalobu o zaplacení tržové ceny, proti níž žalovaný namítá vadnost dobytčete.

(Rozh. ze dne 3. října 1922, R I 1129/22.)

Proti žalobě o zaplacení kupní ceny 10.000 K za koně namítl žalovaný, že kůň trpí takovými vadami, jež ho dle předpisů o správě opravňují žádati za snížení kupní ceny. Dovolaný sborový soud rozhodl o žalobě věcně. O d v o l a c í s o u d zrušil napadený rozsudek i řízení mu předcházející a odmítl žalobu. D ů v o d y: Proti žalobnímu nároku namítal žalovaný, že kůň trpí takovými vadami, že má dle ustanovení obč. zákoníka o správě právo, by požadoval přiměřené snížení zažalované tržové ceny. Při ústním jednání a v průvodním řízení byla proto probírána otázka, zda trpí kůň tvrzenými vadami, a procesní soud zabýval se také v rozsudku otázkou, zda žalovaný má nárok ze správy, zda žalobce uznal některé vady a zda pozastavení stalo se včas. Jde tedy o rozepří pro vady dobytka, pro kterou dle § 49 čís. 8 j. n. jest výlučně příslušným okresní soud a pro kterou příslušnost dovolaného soudu nemohla býti založena ani tím, že žalovaný jednal ústně ve věci samé, aniž by byl včas vznesl námitku nepřislušnosti dovolaného soudu (§ 104 j. n.). Procesní soud měl tedy žalobu dle § 43 j. n. sám od sebe odmítnouti. Ježto však nicméně jednal o sporné věci, jest řízení a v něm vynesené rozhodnutí zmatečné, (§ 477 čís. 3 c. ř. s.) a bylo je tedy, jakož i předcházející řízení dle § 471. čís. 7, 473 c. ř. s. v neveřejném zasedání zrušiti a žalobu odmítnouti.

N e j v y š š í s o u d zrušil napadené usnesení a uložil odvolacímu soudu, by nehledě k uvedenému důvodu zrušovacímu, o odvolání znovu rozhodl.